

לכל אחד מאיתנו פנים רבות

כיתה ג'

פורים.

אחד הדברים הראשונים שעולים לנו כשחושבים על פורים בבית הספר הן התחפושות. הילדים הצעירים משקיעים מחשבה רבה בתחפושות שלהם, והתחפושות הן סימן ההיכר המרכזי של החג. העיסוק הרב בתחפושות יכול להביא לשיח משמעותי על התחפושות בחיינו כפרטים וככיתה. כולנו מתחפשים פעמים רבות. כל תלמיד "תופס" תפקיד בכיתה די מהר, ולרוב "תחפושת". אחד החרשן, שני הליצן, אחר האחראי, האהוב על המורים, מלך הכיתה, השובב, הרחפן ועוד ועוד תחפושות. חלק מהתלמידים מתחפשים כדי למצוא חן בעיני חבריהם לכיתה או בעיני המורים, ולא עושים מה שבאמת מתאים להם, או מה שהם באמת רוצים.

מסתבר שהתחפושות של פורים מתערבות עם התחפושות היומיומיות, ומעלות שאלות רבות: האם תחפושות הן דבר חיובי או שלילי? האם התחפושות היא ביטוי של מה שאני רוצה להיות ולא מעז? אולי התחפושות היא דווקא הדבר ההפוך ממני לגמרי? מה מקומה של התחפושת בתפיסה היהודית?

במבט ראשון, תחפושת אינה דבר חיובי.

מקורות רבים מכוונים אותנו כנגד הצביעות. במסכת פסחים דף קי"ב ע"ב כתוב שהמדבר אחד בפה ואחד בלב הוא אחד משלושה שהקב"ה שונאן. בתפילת שחרית אנחנו אומרים "לעולם יהיה אדם ירא שמים בסתר ובגלוי". אדם נדרש להיות ישר, כנה, הוא עצמו. ללא תחפושות. ללא צביעות. אך זהו רק מבט ראשון. במבט שני אנחנו מגלים שתחפושת יכולה להיות כלי חינוכי מצויין, ושלב חשוב מאוד בתהליך של שיפור עצמי והתקדמות.

בעל ספר החינוך אומר שכאשר האדם מעוניין לשפר תכונה או התנהגות עליו להתחפש, כאילו הוא בעל המידה הטובה. "ועתה בני, שמעה זאת והטה אוזנך ושמע, אלמדך להועיל בתורה ובמצוות: דע, כי האדם נפעל כפי פעולותיו, ולבו וכל מחשבותיו תמיד אחר מעשיו שהוא עוסק בהם, אם טוב ואם רע. ואפילו רשע גמור בלבבו וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום, אם יערה רוחו (=אם יש לו רצון), וישים השתדלותו ועסקו בהתמדה בתורה ובמצוות, ואפילו שלא לשם שמים, מיד ינטה אל הטוב, ומתוך שלא לשמה בא לשמה, ובכוח מעשיו ימית היצר הרע, כי אחרי הפעולות נמשכים הלבבות." □

(ספר החינוך מצווה ט"ז – שלא לשבור עצם בקורבן פסח)

כלומר – תחפושת יכולה להיות חיובית מאוד, אם היא מבטאת רצון פנימי וכנה, ועוזרת לאדם להתקדם אל עבר הרצון הזה. תחפושת כזו אינה צביעות ואינה שקרית. זו תחפושת שמאפשרת לפנימי החיובי לבוא לידי ביטוי, ולהתגבר על הרבה קליפות ולחצים חיצוניים שעוטפים אותו וחוסמים את הטוב הזה. נתינה היא דוגמה לתחפושת טובה. פעמים רבות תלמידים רוצים להרגיש נדיבים, אכפתיים ואוהבים לפני שהם נותנים לאחר. תלמידים לא מוכנים לעזור לתלמיד אחר כיוון שהם לא החברים הכי טובים שלו, או לא מרימים כסאות של אחרים בסוף היום כי הם לא מרגישים אחראיים או אכפתיים, לא רוצים להתנדב למשימות בית ספריות כי הם לא מרגישים שייכים וכן הלאה. אל לנו לחכות שרגשות אלו יבואו מעצמם. עלינו ליצור הזדמנויות רבות ככל שניתן לתלמידים בהן הם יוכלו להתחפש לנותנים, לאכפתיים, לרגישים, לאחראיים, ואחרי הפעולות, המלוות ברצון הפנימי, ימשכו בעז"ה הלבבות.

[למעבר לשיעור יש ללחוץ כאן](#)

נקודות ציון בלוח השנה - פורים

ג'